

SYSTEMA MUSCULATORIUM

MUSCULI DORSI

MUSCULI THORACIS

I. Svaly thorakohumerální:

- musculus pectoralis major
- musculus pectoralis minor
- musculus subclavius
- musculus serratus anterior

II. Vlastní svaly hrudníku – autochtonní hrudní svaly:

- musculi intercostales – uloženy ve 3 vrstvách:
  - mm. intercostales externi
  - mm. intercostales interni
  - mm. intercostales intimi
- musculi subcostales - *rudimentární*
- musculus transversus thoracis

III. Diaphragma

MUSCULI THORACIS

MM. THORACIS

MM. ABDOMINIS

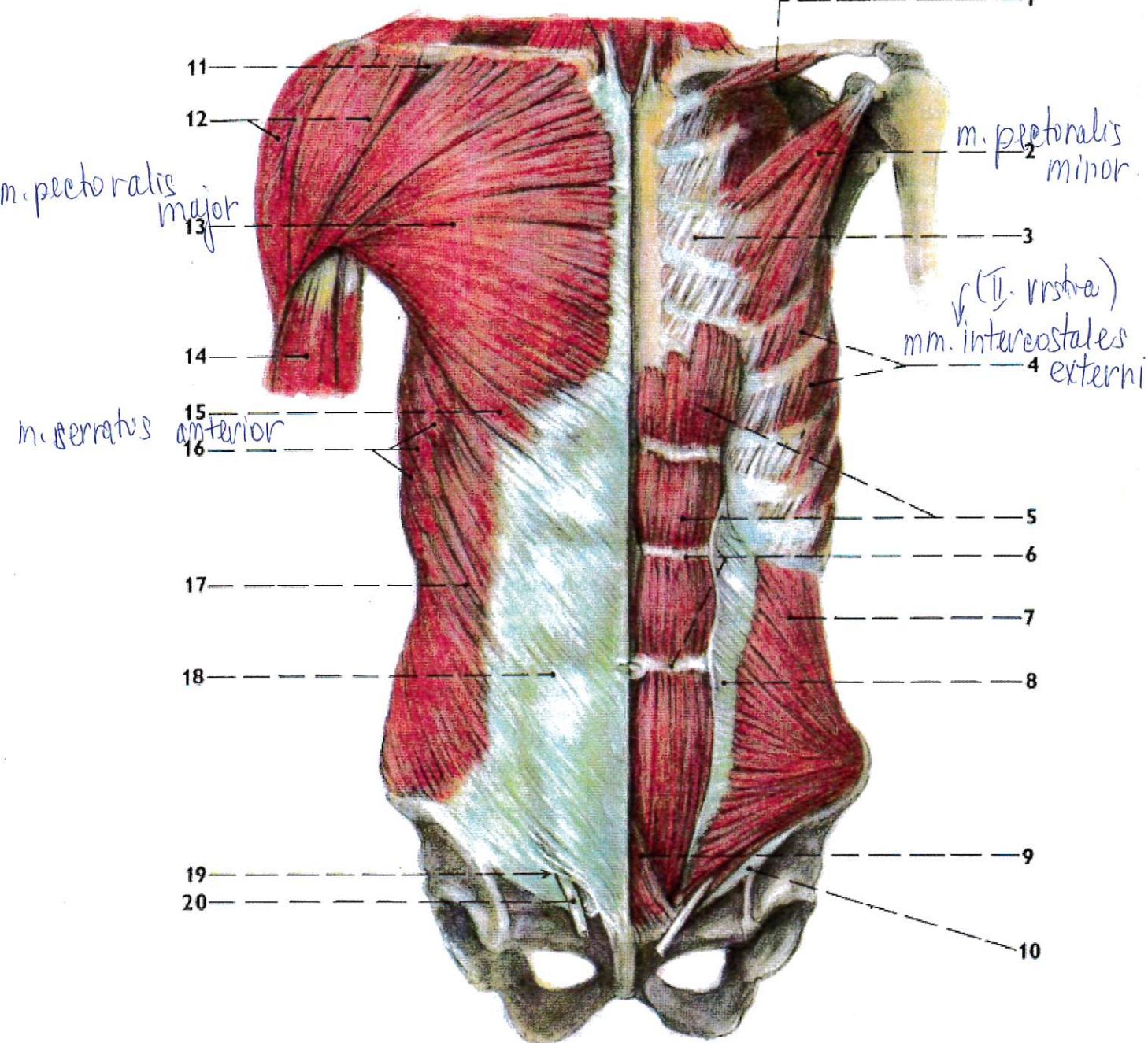
336

dolní úhel lopatky zevně. Lopatka tak svými pohyby doplňuje pohyby ramenního kloubu (srov. strana 239). Vytvoření dolního úhlu lopatky zevně je podmínkou pro abdukcii paže nad horizontálou (srov. str. 238).

Při fixované lopatce sval pomáhá zdvihat žebra (pomocný vdechový sval).

Inervace: n. thoracicus longus (z pars supraclavicularis plexus brachialis), kořenová inervace z C₅ až C₇.

MUSCULI THORACIS

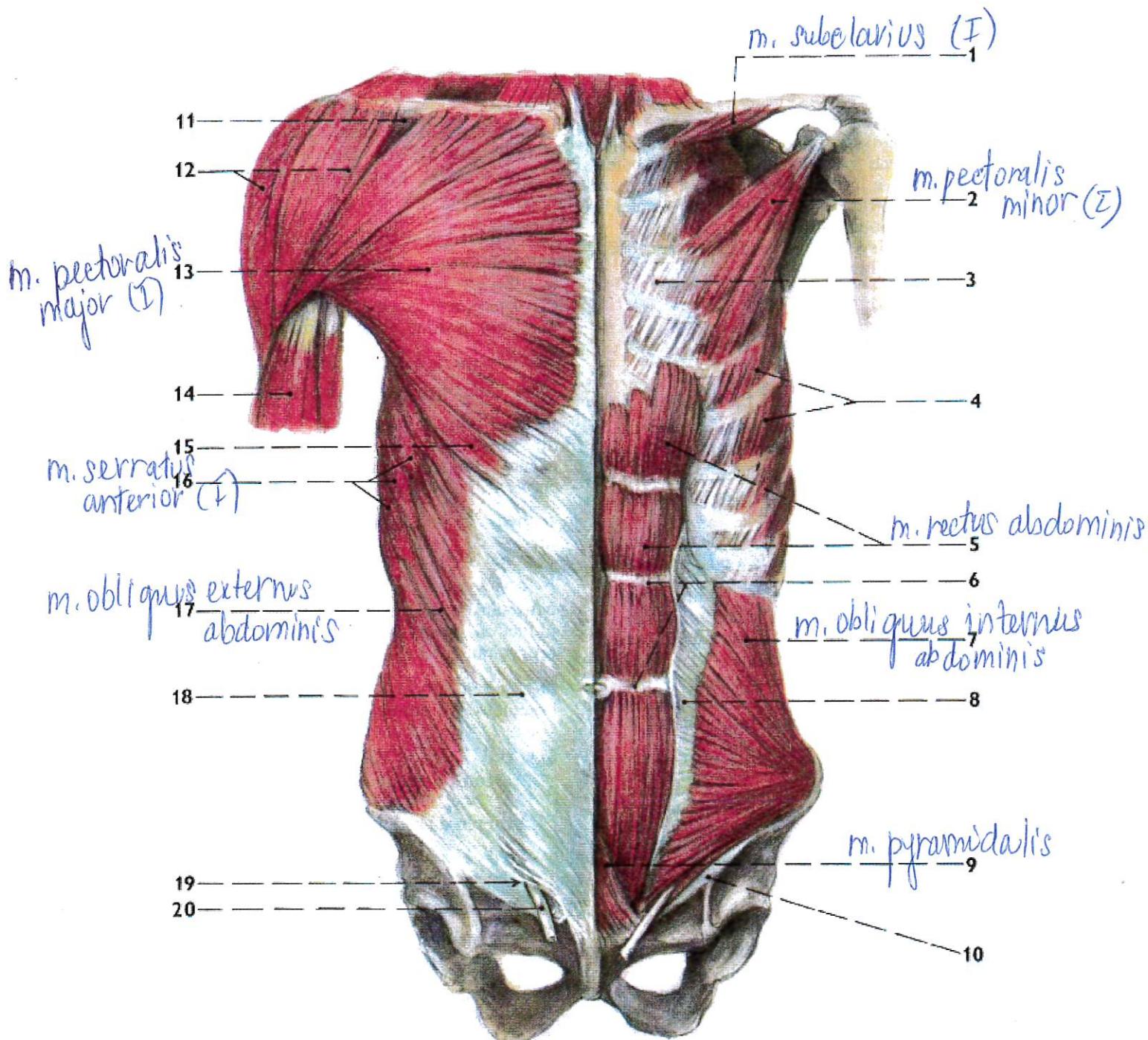
MUSCULI THORACIS

336

dolní úhel lopatky zevně. Lopatka tak svými pohyby doplňuje pohyby ramenního kloubu (srov. strana 239). Vytvoření dolního úhlu lopatky zevně je podmínkou pro abdukcii paže nad horizontálnu (srov. str. 238).

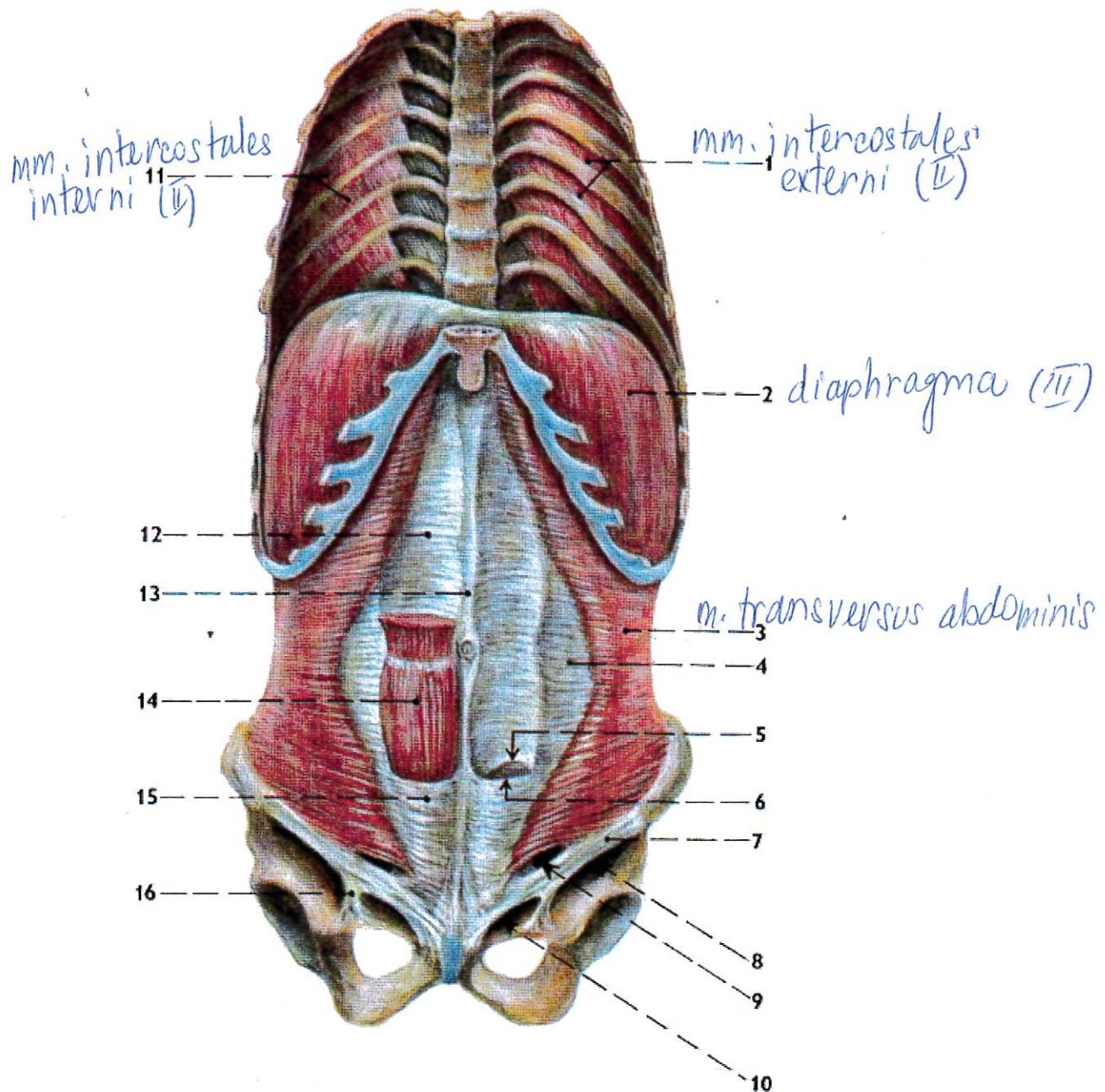
Při fixované lopatce sval pomáhá zdvihat žebra (pomocný vdechový sval).

Inervace: n. thoracicus longus (z pars supraclavicularis plexus brachialis), kořenová inervace z C₅ až C₇.

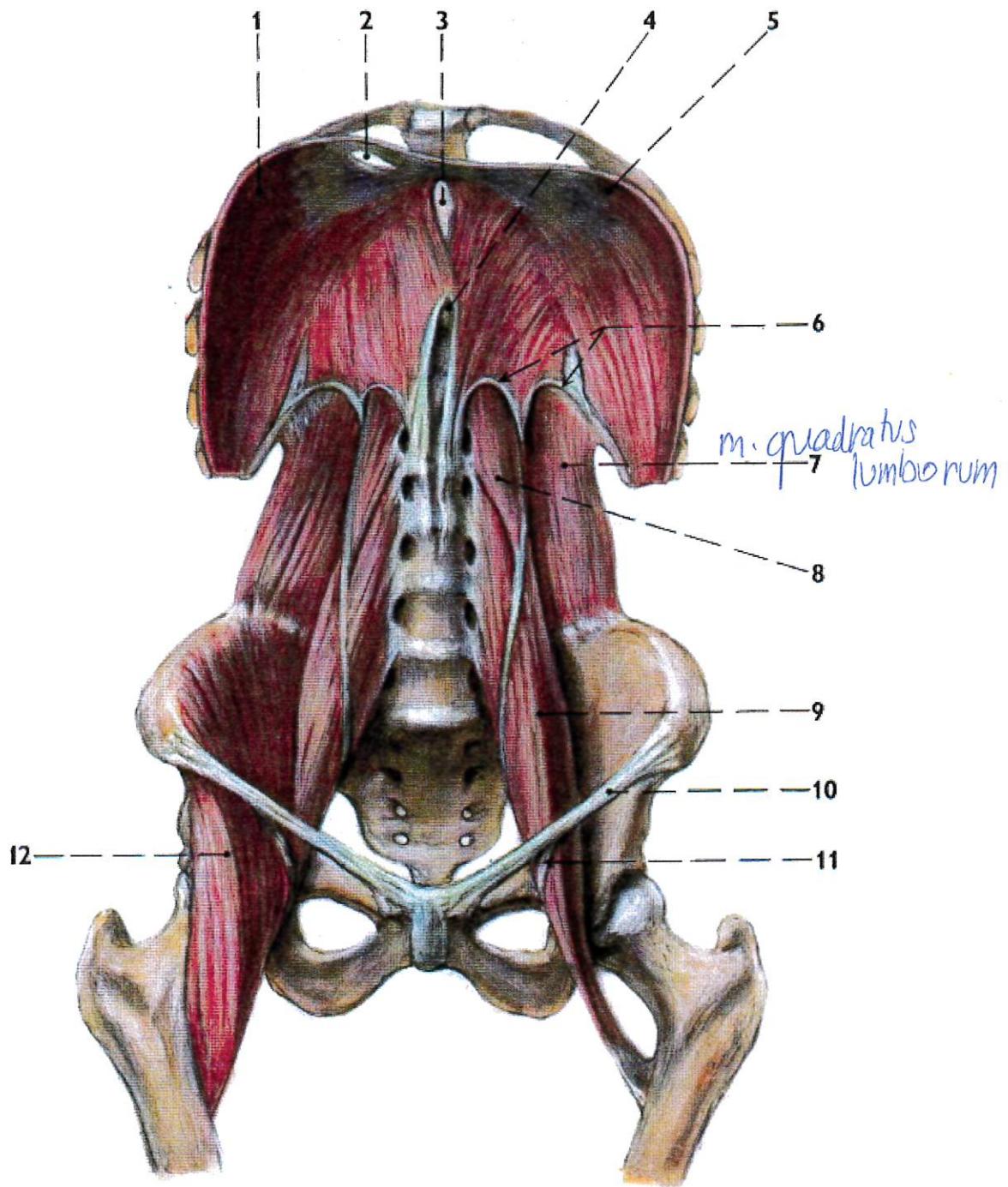
MUSCULI THORACIS + MUSCULI ABDOMINIS

341

356. SVALY HRUDNÍKU A BŘIČHA, bránice a hluboké vrstvy svalů; na pravé straně ponechány jen musculi intercostales interni, na levé straně jen musculi intercostales externi

1/ musculi intercostales externi	8/ lacuna muscularum
2/ bránice (levá klenba)	9/ anulus inguinalis profundus
3/ m. transversus abdominis	10/ lacuna vasorum
4/ aponeurosis musculi transversi (linea semilunaris)	11/ musculi intercostales interni
5/ linea arcuata (konec aponeurozy vytvářející zadní list pochvy přímého svalu břišního, odtud kaudálně jdou aponeurozy všech tří postranních svalů do předního listu pochvy)	12/ zadní list pochvy přímého svalu břišního
6/ řez předním listem pochvy přímého svalu břišního, odstraněna kraniovální část předního listu, takže je vidět na linea arcuata	13/ linea alba
7/ ligamentum inguinale	14/ m. rectus abdominis
	15/ přední list pochvy přímého svalu břišního
	16/ arcus iliopectineus

357. BRÁNICE A SVALY ZADNÍ STĚNY BŘIŠNÍ (odstraněny přední části bráničních kleneb)

1/ pravá klenba brániční	7/ m. quadratus lumborum
2/ foramen venae cavae	8/ m. psoas minor
3/ hiatus oesophageus	9/ m. psoas major
4/ hiatus aorticus	10/ ligamentum inguinale
5/ levá klenba brániční	11/ arcus iliopectineus
6/ ligamentum arcuatum mediale et ligamentum arcuatum laterale	12/ m. iliacus

Vlastní svaly hrudníku (autochthonní svaly hrudní)

MUSCULI INTERCOSTALES

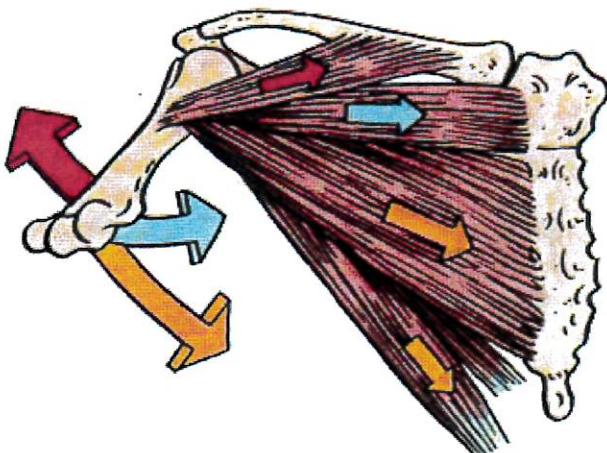
Musculi intercostales, svaly mezižební, vyplňují mezižebří a vytvářejí tři základní vrstvy, z nichž každá je složena z množství krátkých šikmých snopců.

a) **Musculi intercostales externi** vytvářejí zevní vrstvu, směřují šikmo ze zadu shora od kraniálnějšího žebra dopředu dolů k žebra následujícímu. V mezižebří začínají při tuberculum costae a vpředu končí na hranici kostěné a chrupavčité části žebra (dále ke sternu pokračuje na jejich místo vazivová membrana intercostalis externa).

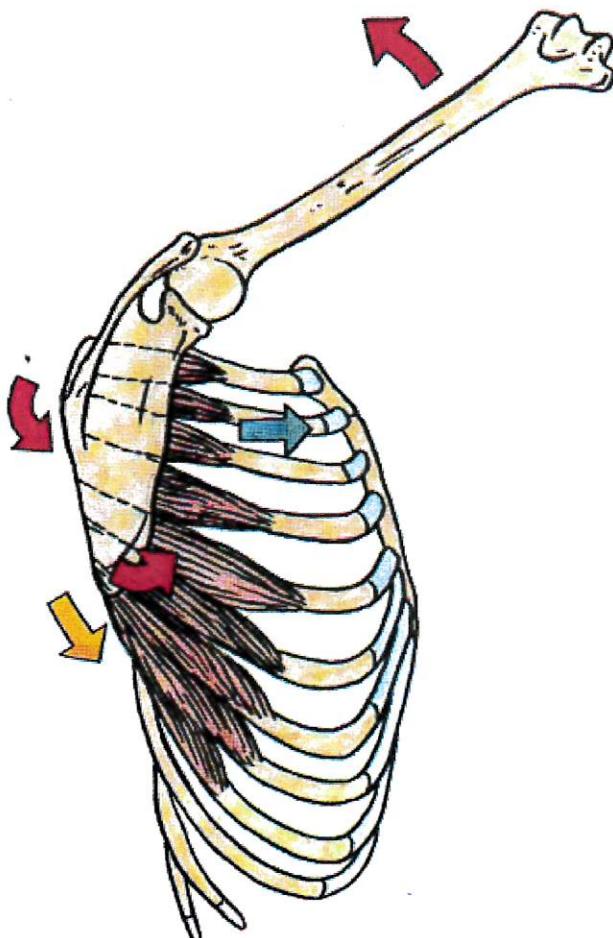
b) **Musculi intercostales interni** vytvářejí střední vrstvu; směřují opačně než předchozí snopce, tj. zpředu shora od kraniálnějšího žebra do zadu dolů k následujícímu žebra. V mezižebří dosahují vpředu až ke sternu, do zadu jen do úrovně angulus costae; odtud k páteři místo nich pokračuje vazivová membrana intercostalis interna. Mm. intercostales interni posledního mezižebří často pokračují do snopců m. obliquus internus abdominis.

c) **Musculi intercostales intimi** vytvářejí třetí (vnitřní) vrstvu v mezižebří; směr jejich snopců je stejný jako u mm. intercostales interni. Na kraniálnějším žebru jsou upnuty až navnitř od sulcus costae, takže mezi nimi a mm. intercostales interni vzniká štěrbina, kudy probíhají interkostální cévy a nervy.

Funkce mezižebních svahů: mm. intercostales tvoří pevnou a elasticou výplň mezižebří. Mm. intercostales externi vzhledem ke svému směru zdvívají žebra a jsou tedy vdechové (inspirační)

350. MUSCULUS PECTORALIS MAJOR – schéma funkce jednotlivých složek svalu

351. MUSCULUS SERRATUS ANTERIOR – schéma funkci svalu

349. SVALY HRUDNÍKU A BŘICHA, pohled zpředu, na pravé straně povrchová vrstva, na levé straně hlubší vrstva

- 1/ m. subclavius
- 2/ m. pectoralis minor
- 3/ membrana intercostalis externa
- 4/ musculi intercostales externi
- 5/ m. rectus abdominis
- 6/ intersectiones tendineae (musculi recti abdominis)
- 7/ m. obliquus internus abdominis
- 8/ aponeurosis musculi obliqui interni (linea semilunaris)
- 9/ m. pyramidalis
- 10/ ligamentum inguinale
- 11/ trigonum deltoideopectorale
- 12/ m. deltoideus
- 13/ m. pectoralis major
- 14/ m. biceps brachii
- 15/ m. pectoralis major, pars abdominalis
- 16/ m. serratus anterior (začátek zuby svalu)
- 17/ m. obliquus externus abdominis
- 18/ aponeurosis musculi obliqui externi
- 19/ anulus inguinalis superficialis
- 20/ provazec semenný

Vlastní svaly hrudníku (autochthonné svaly hrudní)

MUSCULI INTERCOSTALES

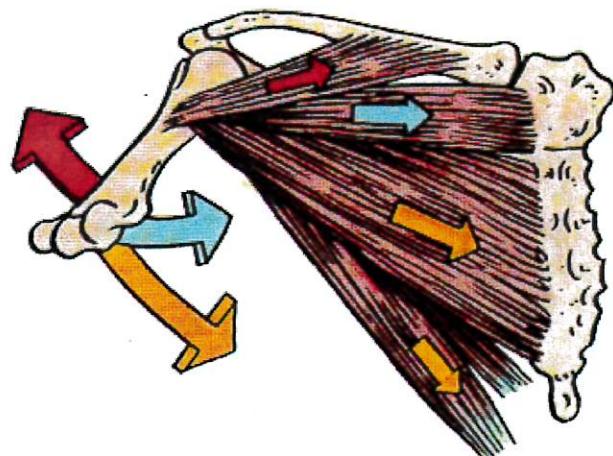
Musculi intercostales, svaly mezižební, vyplňují mezižebří a vytvářejí tři základní vrstvy, z nichž každá je složena z množství krátkých šikmých snopců.

a) **Musculi intercostales externi** vytvářejí zevní vrstvu, směřují šikmo ze zadu shora od kraniálnějšího žebra dopředu dolů k žebra následujícímu. V mezižebří začínají při tuberculum costae a vpředu končí na hranici kostěné a chrupavčité části žebra (dále ke sternu pokračuje na jejich místě vazivová membrana intercostalis externa).

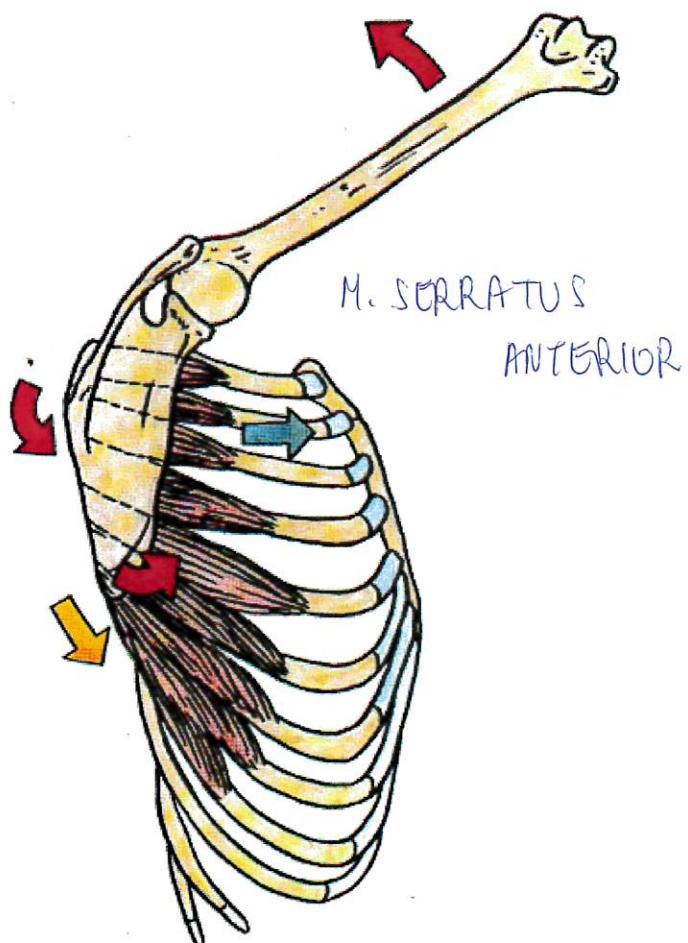
b) **Musculi intercostales interni** vytvářejí střední vrstvu; směřují opačně než předchozí snopce, tj. zpředu shora od kraniálnějšího žebra dozadu dolů k následujícímu žebra. V mezižebří dosahují vpředu až ke sternu, dozadu jen do úrovně angulus costae; odtud k páteři místo nich pokračuje vazivová membrana intercostalis interna. Mm. intercostales interni posledního mezižebří často pokračují do snopců m. obliquus internus abdominis.

c) **Musculi intercostales intimi** vytvářejí třetí (vnitřní) vrstvu v mezižebří; směr jejich snopců je stejný jako u mm. intercostales interni. Na kraniálnějším žebra jsou upnuty až navnitř od sulcus costae, takže mezi nimi a mm. intercostales interni vzniká štěrbina, kudy probíhají interkostální cévy a nervy.

Funkce mezižebních svalů: mm. intercostales tvoří pevnou a elastickou výplň mezižebří. Mm. intercostales externi vzhledem ke svému směru zdvívají žebra a jsou tedy vdechové (inspirační)

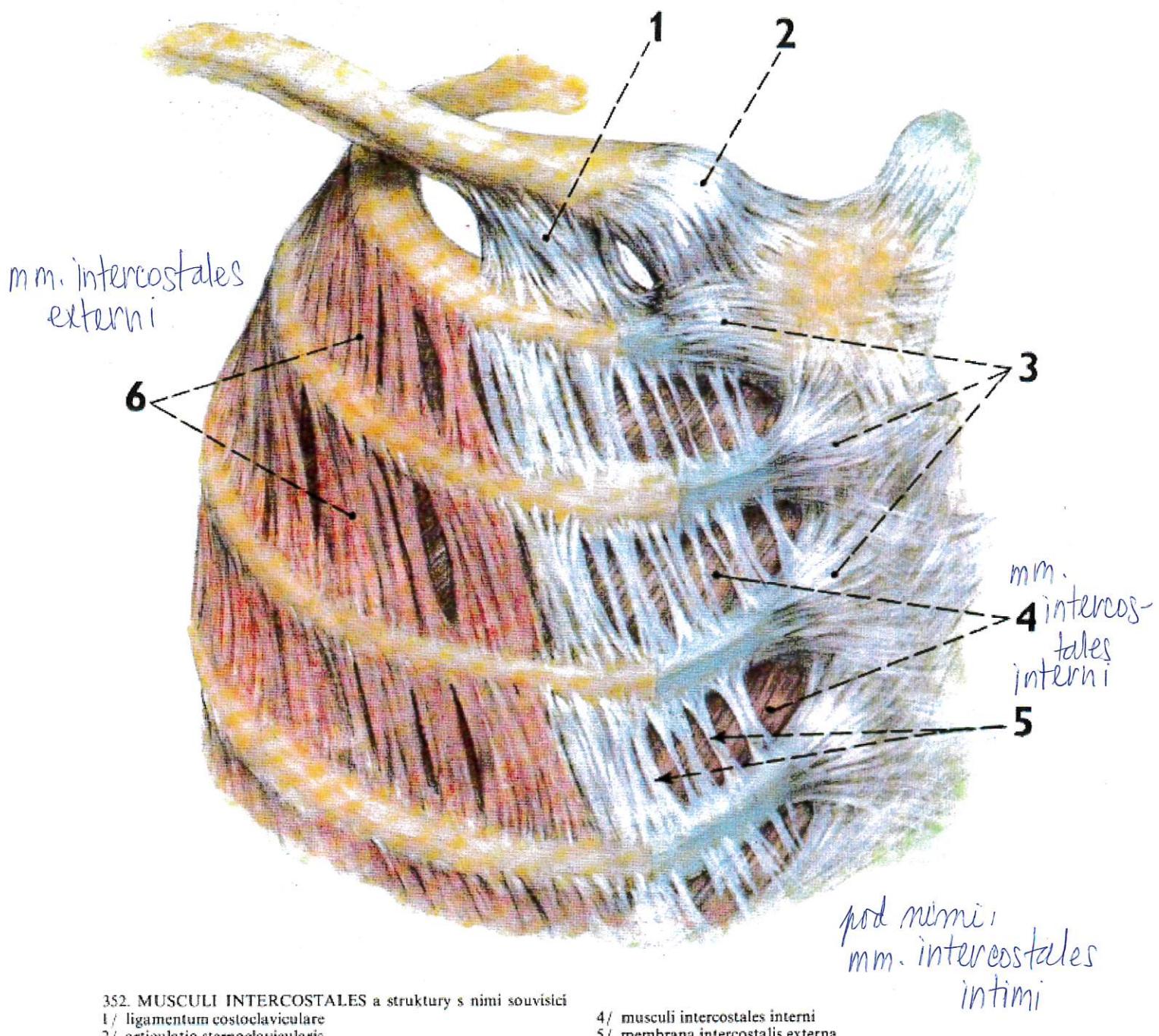
350. MUSCULUS PECTORALIS MAJOR – schéma funkce jednotlivých složek svalu

351. MUSCULUS SERRATUS ANTERIOR – schéma funkce svalu

349. SVALY HRUDNÍKU A BŘICHA

- A, pohled zpředu, na pravé straně povrchová vrstva, na levé straně hlubší vrstva
- 1/ m. subclavius
  - 2/ m. pectoralis minor
  - 3/ membrana intercostalis externa
  - 4/ musculi intercostales externi
  - 5/ m. rectus abdominis
  - 6/ intersectiones tendineae (musculi recti abdominis)
  - 7/ m. obliquus internus abdominis
  - 8/ aponeurosis musculi obliqui interni (linea semilunaris)
  - 9/ m. pyramidalis
  - 10/ ligamentum inguinale
  - 11/ trigonum deltoideopectorale
  - 12/ m. deltoideus
  - 13/ m. pectoralis major
  - 14/ m. biceps brachii
  - 15/ m. pectoralis major, pars abdominalis
  - 16/ m. serratus anterior (začáteční zuby svalu)
  - 17/ m. obliquus externus abdominis
  - 18/ aponeurosis musculi obliqui externi
  - 19/ anulus inguinalis superficialis
  - 20/ provazec semenný

352. MUSCULI INTERCOSTALES a struktury s nimi souvisejí

1/ ligamentum costoclaviculare

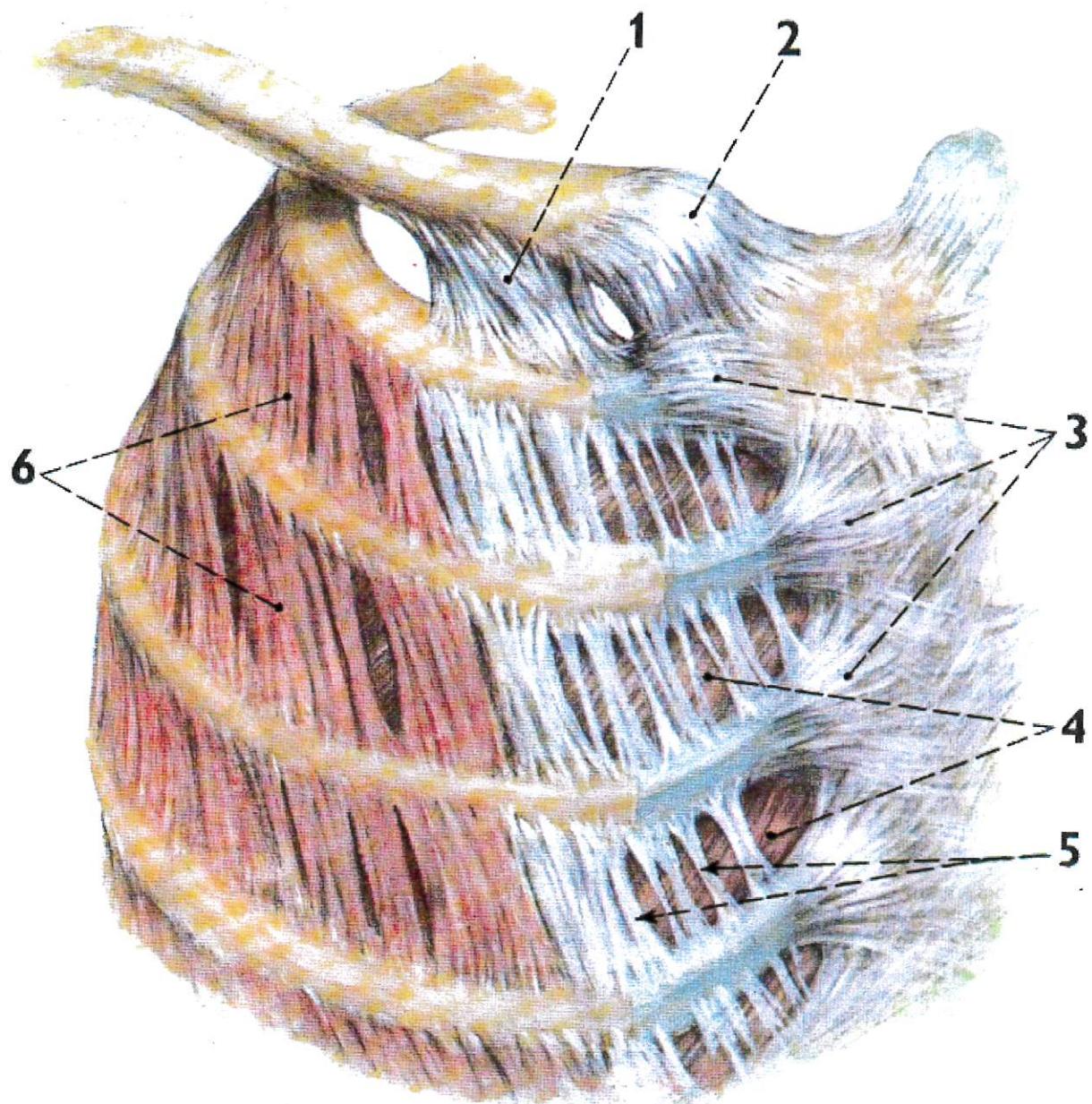
2/ articulatio sternoclavicularis

3/ articulationes sternocostales (pouzdra a ligamenta sternocostalia radiata)

4/ musculi intercostales interni

5/ membrana intercostalis externa

6/ musculi intercostales externi

352. MUSCULI INTERCOSTALES a struktury s nimi souvisejí
 1/ ligamentum costoclaviculare
 2/ articulatio sternoclavicularis
 3/ articulationes sternocostales (pouzdra a ligamenta sternocostalia radiata)

4/ musculi intercostales interni
 5/ membrana intercostalis externa
 6/ musculi intercostales externi

svalové snopce: od bederní páteře pars lumbalis diaphragmatis, od žeber pars costalis a od sterna pars sternalis.

Pars lumbalis

Pars lumbalis začíná jednak od páteře mediálnimi snopci, jako **crus dextrum** a **crus sinistrum**, jednak laterálnějšími snopci od šlašitých oblouků vedle páteře. Tyto šlašité oblouky jsou: blíže páteře **lig. arcuatum mediale** (psoatická arkáda) jdoucí od těla obratle L₁₋₂ přes m. psoas k hrotu processus costarius L₁, a laterálnější

lig. arcuatum laterale, rozepjaté od hrotu proc. costarius L₁ přes m. quadratus lumborum (quadra-tická arkáda) ke 12. žebříku.

Pars costalis

Pars costalis je rozsáhlá část; její svalové snopce začínají od chrupavek žeber, a to postupně od

12. až 7. žebra. Na hranici pars lumbalis a pars costalis je zeslabené poličko (trigonum lumbocostale), vyplňné jen vazivem.

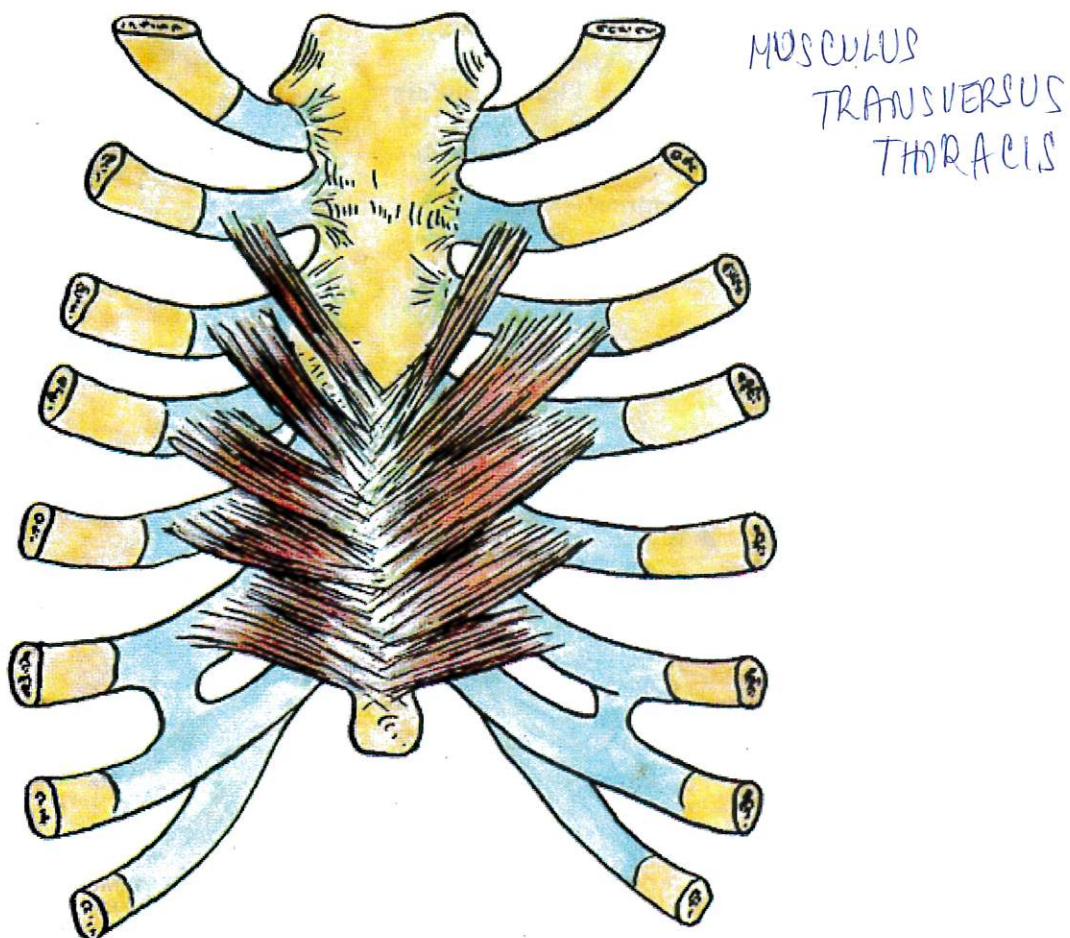
Pars sternalis

Pars sternalis je úzký a krátký soubor snopců od zadní (vnitřní) plochy processus xiphoideus a od zadní strany pochvy přímých svalů břišních. Mezi pars costalis a pars sternalis je opět párové zeslabené místo (trigonum sternocostale), vyplňné vazivem.

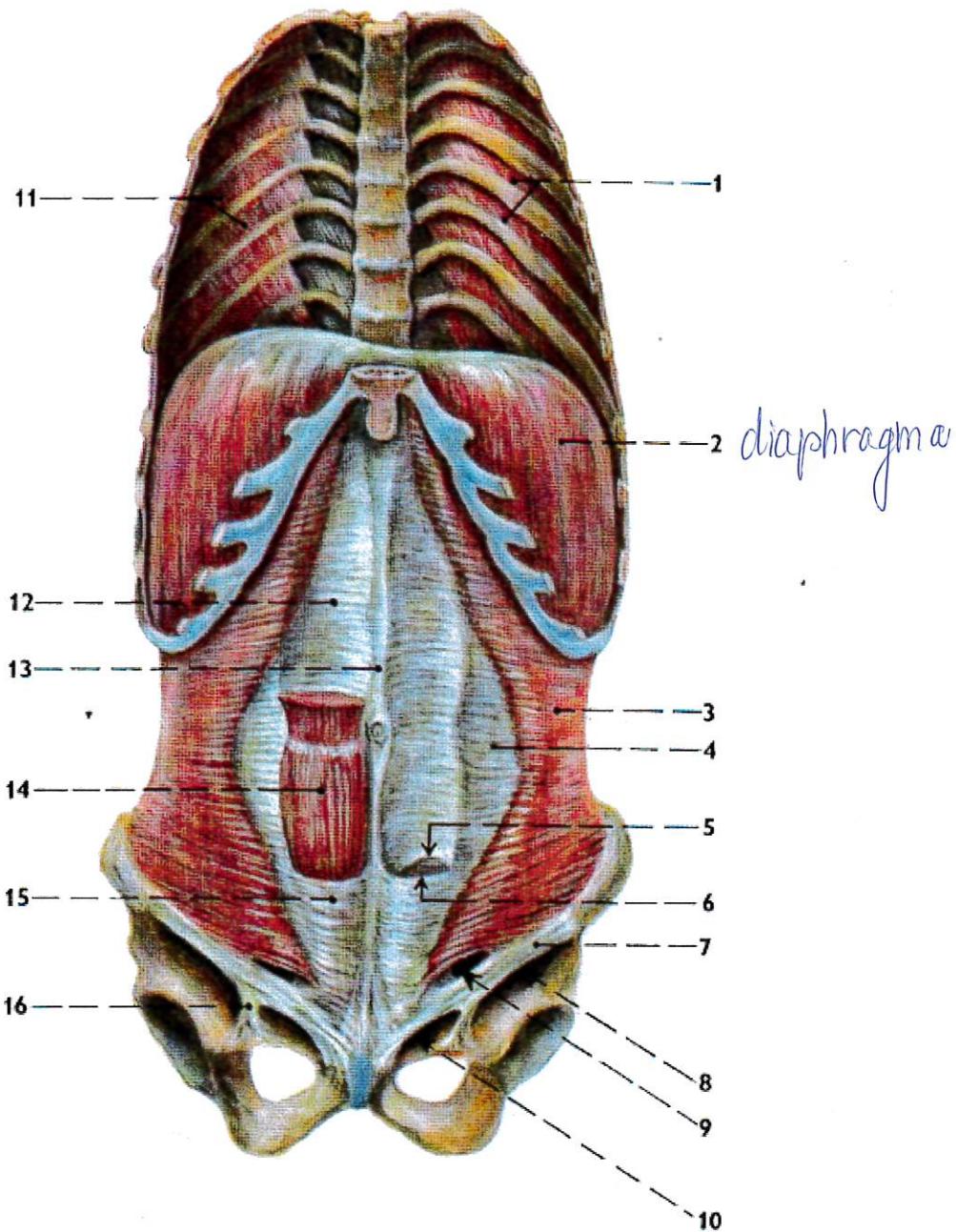
Toto poličko končí vpředu u sterna na přičných snopcích m. transversus thoracis, před nimiž teprve probíhá a. epigastrica superior (shora do pochvy přímého svalu břišního).

Otvory v bránici

1. Těsně před páteří ve střední čáře se kříží vnitřní okraje crus mediale dx. et sin. a uzavírají

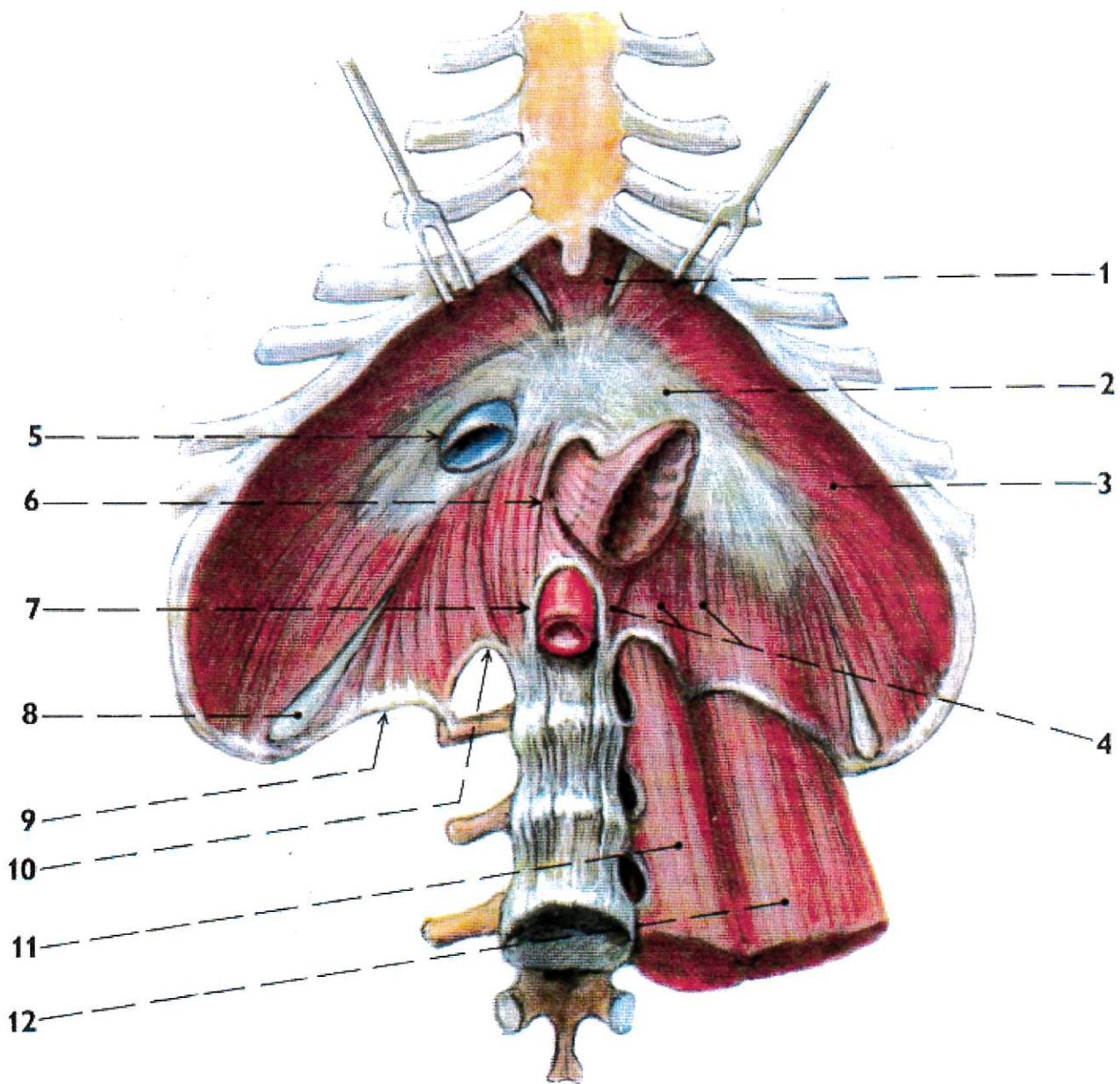

355. MUSCULUS TRANSVERSUS THORACIS – pohled na vnitřní stranu sterna a přilehlých úseků žeber

356. SVALY HRUDNÍKU A BŘICHA, bránice a hluboké vrstvy svalů; na pravé straně ponechány jen musculi intercostales interni, na levé straně jen musculi intercostales externi

1/ musculi intercostales externi	8/ lacuna muscularum
2/ bránice (levá klenba)	9/ anulus inguinalis profundus
3/ m. transversus abdominis	10/ lacuna vasorum
4/ aponeurosis musculi transversi (linea semilunaris)	11/ musculi intercostales interni
5/ linea arcuata (konec aponeuros vytvářejících zadní list pochvy přímého svalu břišního, odtud kaudálně jdou aponeurozy všech tří postranních svalů do předního listu pochvy)	12/ zadní list pochvy přímého svalu břišního
6/ fez předním listem pochvy přímého svalu břišního, odstraněna kraniovální část předního listu, takže je vidět na linea arcuata	13/ linea alba
7/ ligamentum inguinale	14/ m. rectus abdominis
	15/ přední list pochvy přímého svalu břišního
	16/ arcus iliopectineus

358. BRÁNICE – centrum tendineum a otvory v bránici – pohled zpředu zdola

1/ pars sternalis	7/ hiatus aorticus
2/ centrum tendineum	8/ trigonum lumbocostale
3/ pars costalis	9/ ligamentum arcuatum laterale
4/ pars lumbalis	10/ ligamentum arcuatum mediale
5/ foramen venae cavae	11/ m. psoas major
6/ hiatus oesophageus	12/ m. quadratus lumborum